

Motion till riksdagen 2011/12:So387

av Ulf Nilsson m.fl. (FP)

Likvärdig vård av prostatacancer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om alla prostatacancerpatienters rätt till kvalificerad livsförlängande behandling.

Motivering

Nära 10 000 personer i Sverige får varje år beskedet att de drabbats av prostatacancer. Av dem avlider var fjärde av sin prostatacancer. Samtidigt lever allt fler av dessa allt längre med sin cancer, tack vare att det finns tillgång till livsförlängande behandling.

Öppna jämförelser 2010 visar dock stora skillnader över landet när det gäller tillgången till den mest framgångsrika behandlingen. Bara tre av fyra patienter under 75 år får denna behandling och skillnaderna är stora mellan de olika landstingen. Socialstyrelsen rekommenderar att patienter med prostatacancer ska få tillgång till livsförlängande behandling på samma villkor som t.ex. bröstcancerpatienterna.

Detta är en av flera indikationer på omfattande, medicinskt omotiverade, skillnader i svensk cancervård. Även de öppna jämförelser för cancervården som nyligen presenterades av Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting i september 2011 visar på regionala skillnader. Socialstyrelsen har därtill i en särskild rapport redogjort för att det finns socioekonomiska skillnader i cancervården, bland annat i prostatacancervården.

Enligt siffror från Cancerfonden kommer antalet prostatacancerfall att öka i framtiden, inte minst på grund av att andelen äldre människor i befolkningen ökar kraftigt. Prostatacancer är redan Sveriges vanligaste cancersjukdom och den cancerform som orsakar flest dödsfall bland män.

Patienter med prostatacancer har ofta varit äldre män som även lidit av andra sjukdomar. Men patienter får inte bemötas och behandlas enbart utifrån

Fel! Okänt namn på

antaganden om hur det var förr. Bristen på likvärdig vård hotar patienternas trygghet och försvårar spridningen av goda exempel och erfarenheter inom prostatacancervården. Regioner och landsting måste därför avkrävas regionala vårdprogram för prostatacancer, regelbundet uppdaterade och baserade på de nationella riktlinjerna, på samma sätt som för t.ex. bröstcancer.

Just bröstcancervården är ett föredöme för implementeringen av vårdprogram. Samtliga vårdregioner har där vårdprogram som uppdateras löpande. Prostatacancervården måste ta efter detta goda exempel. Regionala vårdprogram ska implementeras och utvärderas löpande och inrapporteringen till det nationella cancerregistret behöver öka.

Välfärd handlar inte bara om vård. Välfärd handlar om livskvalitet. Vård är ett av välfärdens viktigaste verktyg. Likvärdig och bra vård är nödvändig för en sund livskvalitet och en trygg ålderdom.

Det är utmärkt att regeringen genomför den nationella cancerstrategin. Det finns dock skäl att på ytterligare sätt säkerställa att patienterna får medicinskt relevant vård. Som ovan framgått bör regionalt vårdprogram finnas även för prostatacancer. Regeringen bör också initiera ett nationellt vårdprogram, såsom regeringen redan gjort för flera mer sällsynta cancerformer, samt i övrigt säkerställa att de nationella riktlinjerna följs. Patienter har oavsett bostadsort eller status i samhället rätt till bästa livsförlängande behandling.

Stockholm den 4 oktober 2011

Ulf Nilsson (FP)

Marianne Åhman (FP)

Lars Tysklind (FP)